

POSAVSKO GOSPODARSTVO V LETU 2013

Energetika navzdol, a dobiček je še vedno tu

Gospodarske družbe v Posavju lani poslovale slabše kot leta 2012, vendar še vedno bolje od slovenskega povprečja – Neto čisti dobiček manjši, predvsem na račun slabšega poslovanja energetike – Najbolj napredovale srednje velike družbe, med občinami največji napredek sevnjske

KRSKO - Gospodarske družbe v Posavju so v lanskem letu, ki za večino slovenskih družb ni bilo ravno ugodno, dosegle relativno dobre rezultate. Ti so bili v letu 2013 sicer nekoliko slabši od leta prej, vendar so še vedno boljši od slovenskega povprečja. Posavsko gospodarstvo se je tako skrčilo za slabih 10 odstotkov, a so posavske družbe kljub temu izkazale neto čisti dobiček.

Posebnost posavskega gospodarstva je v tem, da imajo v njem veliko težo predvsem družbe, ki delujejo na področju energetike oziroma elektrogospodarstva. Te so, kot razkrivajo podatki iz letnih poročil za leto 2013, ki so jih morale družbe skladno z Zakonom o gospodarskih družbah do konca marca predložiti Agenciji RS za javnopravne evidence in storitve (AJ-PES), dosegle dve tretjini prihodkov, 38 odst. vse dodane vrednosti ter kar tri četrtine neto čistega dobička te regije.

Razveseljivo je, da so, če izvzamemo energetiko, tudi druge družbe poslovale uspešno. V letu 2013 so tako ustvarile dobrih 870 tisoč evrov prihodkov, kar je za 2 odst. več kot leto prej, ter dobrih 240 tisoč evrov dodane vrednosti oz. za 2 odst. več kot leto prej, njihov neto čisti dobiček pa je znašal nekaj čez 18 tisoč evrov in je tako za 6 odst. manjši od leta prej. Velika razlika med »elektro družbami« in družbami drugih dejavnosti pa je predvsem v podatku o dodani vrednosti na zaposlenega, ki pri prvih znaša nekaj čez 157 tisoč evrov, pri drugih pa le dobrih 30 tisoč evrov.

PADEC ENERGETIKE, KRČENJE GOSPODARSTVA

Svojo oceno poslovanja gospodarskih družb so naredili tudi v Gospodarski zbornici Slovenije

oziroma njeni območni enoti v Posavju, ki ima v primerjavi z Ajpesom malce drugačno metodologijo obdelovanja podatkov. »Glavna razlika je v tem, kako se upošteva prihodke. Ključni prihodki so po naši oceni tisti, ki se nanašajo na prodajo, to pa pomeni, da vse kazalce preračunavamo glede na čiste prihodke od prodaje, in ne na celotne prihodke. Številke so tako nominalno sicer enake kot v Ajpesovem poročilu, razlikujejo pa se indeksi,« pojasnjuje prvi mož posavske območne zbornice **Darko Gorišek**.

Posavsko gospodarstvo se je po ocenah tukajšnje zbornice skrčilo za slabih 10 odst., posledično se je skrčil tudi neto dobiček, in sicer za skoraj 20 odst. To pa je še vedno boljše od slovenskega povprečja, saj se je dobiček gospodarskih družb pri nas lani kar razpolovil. »Pozitivno v Posavju je, da smo za malenkost povečali dodano vrednost in dodano vrednost na zaposlenega, prav tako se je povečal kapital, se je pa zato zmanjšala prodaja na tujih trgih, in to za 16 odstotkov. Velik vpliv na to ima predvsem energetika, saj so cene električne energije padale, posledično pa tudi posavska energetika ni poslovala tako dobro kot običajno,« razloži Gorišek.

BOLEČA IZGUBA DELOVNIH MEST

Najbolj (za 35 odst.) so v preteklem letu napredovale srednje velike družbe, v primerjavi z letom 2012 pa v pozitivni luči izstopajo gospodarske družbe s sedežem v sevnjski občini, ki so po nekaj letih spet poslovale z dobičkom, njihovi rezultati pa bi bili še boljši, če bi upoštevali tudi zelo uspešno podjetje Siliko, ki ima sedež na Vrhniki. Po drugi strani pa je v letu 2013 v primerjavi s preteklim poročilom Ajpesa največji padec doživela krška občina, in sicer predvsem na račun energetike.

Ce bi pogledali zgolj statistične podatke, nas lahko podatek, da so posavske družbe lani zaposlile približno 300 ljudi (slabe 4 odst.) več kot leta 2012, navdaja z optimizmom. A po besedah direktorja posavske gospodarske zbornice je treba pogledati širšo sliko, ki pa kaže, da število zaposlenih v posavskem gospodarstvu v zadnjih letih upada. »V zadnjih petih letih smo, če pogledamo samo gospodarske družbe, izgubili več kot 1000 delovnih mest, največ v predelovalnih dejavnostih, ki jih bomo zelo težko na novo ustvarili. Po grobih izračunih stane eno delovno mesto najmanj 50 tisoč evrov. Žal bo slovensko gospodarstvo samo težko ustvarjalo nova delovna mesta, če se nekaj ne bo spremenilo. V zadnjem obdobju se je namreč gospodarstvo samo obremenjevalo, poleg tega pa so določene gospodarske družbe še prezadolžene. Hvala bogu takšne v Posavju lahko preštejemo zgolj na prste ene roke, v slovenskem merilu pa je to velik problem.«

KDO BO PREVZEL ODGOVORNOST?

Da bo torej gospodarstvo prišlo nazaj na raven izpred krize, bo tako po besedah Goriška poleg domačih investicij potreben tudi prihod tujega kapitala. Predstavniki kapitala pa bodo v našo državo investirali le, če bodo za to imeli privlačne pogoje. »Kaj je razlika med slovenskimi in avstrijskimi upravnimi enotami? V zadnjih vse dobiš, pri nas pa moraš vse prinesiti,« na eno glavnih težav, počasne in zapletene birokratske stopke, opozarja prvi mož posavske območne gospodarske zbornice. Drug problem so večinoma prazne poslovne cone. V Posavju na potencialne investitorje trenutno čaka skupaj več sto hektarov novih poslovnih

površin, a te razen redkih primerov bolj ali manj samevajo. Vzrokov je več, od (pre)dragih in pomanjkljivo opremljenih zemljišč, neprivlačnega širšega gospodarskega okolja do postavljanja nemogočih pogojev občin, ki pa svojega deleža odgovornosti ne priznavajo.

Ker so pred vrati državnozborske volitve, si gospodarstveniki želijo, da bi jim nova vlada bolj prisluhnila. »Upam, da bo imela nova vlada prioritete v gospodarstvu, in ne v socialni. Da se bomo začeli pogovarjati, kako ustvariti, ne pa, kako deliti,« poudarja Gorišek.

A. Kerin

Za leto 2013 je Ajpesu predložilo letno poročilo 1.263 družb, kar je za dobrih 6 odst. več kot v letu 2012, in 13 zadrug.

Page: 14

Reach: 47000

Country: SLOVENIA

Size: 489 cm2

2 / 2

Prvi mož posavske območne gospodarske zbornice Darko Gorišek.
(Foto: A. Kerin)

Posavje je bilo v letu 2013 med dvanajstimi statističnimi regijami Slovenije po številu družb na 9. mestu, po zaposlenih in izkazanem čistem dobičku na 10. mestu, po ustvarjenih čistih prihodkih od prodaje ter deležu premoženja na 8. mestu, po deležu čiste izgube na 4. mestu, hkrati pa je na 4. mestu tudi po ustvarjenem neto čistem dobičku. Lani je sicer kar šest slovenskih regij izkazalo neto čisto izgubo.